

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ӨНДЕУ

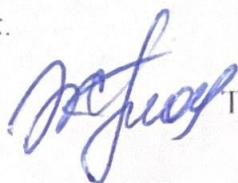
Пән	Фармакология
Код	Farm-3203
БББ	6B10103 «Стоматология»
Оқу сағаттарының/ кредиттерінің саны	150/5 кредит
Курс и семестр	3/6
Тәжірибелік сабақтар	35

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 2 беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар «Фармакология» пәнінің жұмыс бағдарламасына (силлабусқа) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 10 «15» 05 2023ж.

Каф. мең., ф.ғ.к., профессор м.а.

Токсанбасва Ж.С.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 3 беті

Практикалық сабақ №1

Тақырыбы: Жалпы рецептура.

Мақсаты: Рецепт және рецепт жазбасын құрастырудың негізгі қағидаларымен таныстыру; дәрілік құралдардың ағзаға тигізетін фармакологиялық әсері негізделген жалпы заңдылықтарды студенттерге үйрету.

Оқу мақсаттары:

- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету;
- дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілік зат, дәрілік түрлер, препараттар туралы түсінік.
2. Рецепт, оның құрылымы, рецептуралық бланкілердің түрлері.
3. Рецептердің жазылу ережелері.
4. Рецепттурада берілетін қысқартулар
5. Улы, күшті әсерлі, наркотикалық дәрілердің жіберу нормалары.
6. Қатты дәрілік түрлер туралы түсінік, жіктелуі.
7. Жұмсақ дәрілік түрлер туралы түсінік, жіктелуі.
8. Сұйық дәрілік түрлер туралы түсінік, жіктелуі.
9. Шаншуға арналған дәрілік түрлер. Қойылатын талаптар.
10. Жазылым түрлері: ампулада, құтыларда. Бір реттік дозаны есептеу.
11. Әртүрлі дәрілік түрлер. Көз пленкалары, аэрозольдер. Жазылым түрлері.

Рецепт түрінде жазу:

Қатты дәрілік түрлер

1. 0,03 этилморфин гидрохлоридінің және 0,05 димедролдың 10 ұнтағын жазыңыз. Ішке қабылдау үшін, 1 ұнтақтан күніне 4 рет.
2. «Цитрамон» 10таблеткасы. Ішке 1 таблеткадан күніне 1 рет.
3. 0,001 дексаметазонның 50 таблеткасы. Ішке 1 таблеткадан күніне 3 рет.
4. 0,05 диазолиннің 20 дражесі. Ішке 1 дражеден тамақтан соң күніне 2 рет.
5. 0,15 рифампициннің 40 ұнтағы желатинді капсулаларда. Ішке 2 капсуладан тамақ алдында күніне 2 рет.

Сұйық дәрілік түрлер:

1. 10% бриллиант жасылының 10 мл спиртті ерітіндісін. Терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.
2. 1: 5000 500 мл фурациллин ерітіндісін. Жарақатты жуу үшін.
3. 3% 150 мл натрий бромидінің ерітіндісін. Ішке 1 ас қасықтан тәулігіне 3 рет.
4. Майсана майының (Oleum Ricini) 30 мл-нен тұратын 200 мл эмульсия. Ішке үш қабылдауға.
5. 0,5% гидрокортизон ацетатының 10 мл суспензиясы. Көз тамшылары 1-2 тамшыдан әр 4 сағат сайын.
6. 6,0 жалынгүл шөбінен тұратын 180 мл тұнба. Ішке 1 ас қасықтан күніне 3 рет.
7. Итжидек тұндырмасы 10 мл. Ішке 10 тамшыдан күніне 2 рет.
8. Жалбыз тікен (Althaea) 20 мл сұйық экстрактысы. Ішке 20 тамшыдан күніне 2 рет.
9. Адонизид 15 мл. Ішке 15 тамшыдан күніне 2-3 рет.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 4 беті

10. 0,45 ақ мия шөбінен (Thermopsidis) 180 мл тұнбадан және 0,2 кодеин фосфатынан тұратын микстура. Ішке 1 ас қасықтан күніне 3 рет.

Шаншуға арналған дәрілік түрлер:

- 1% 2 мл димедрол ерітіндісінің 10 ампуласы. Бұлшық етке енгізу үшін 2 мл –ден тәулігіне 1 рет.
- Әр құтыдағы 1000 000 ӘБ бензилпенициллин натрий тұзының 40 құтысы. Тәулігіне 6 рет бұлшық етке енгізу үшін, алдын-ала құтының құрамын 3 мл 0,5% новокаин ерітіндісінде еріту керек.
- 0,9% натрий хлоридының стерильды 500 мл ерітіндісі. Тері астына енгізу үшін.

Жұмсақ дәрілік түрлер:

- Құрамында 5% анестезині бар бар 50,0 пастаны жазыңыз.
- Дәкеге жағып, зақымдалған жер үшін.
- Эритромициннің официналды жағар майы 10,0. Көз жағар майы.
- 0,5 левомецетині бар 20 тік ішекті суппозиторийді ашық түрде жазыңыз. 1 суппозиторийден күніне 1 рет қолдану.
- «Анузолдың» 10 официналды суппозиторийін жазыңыз. 1 суппозиторийден күніне 2 рет.
- 50,0 жай қорғасын пластырын жазыңыз. Жеңіл түрде жылытып, дәкеге жағып, терінің зақымдалған жеріне жағу үшін.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецепттер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

- Дәрілік зат, дәрілік түрлер. Препараттар туралы түсінік.
- Рецепт, оның құрылымы, рецептуралық бланкілердің түрлері.
- Рецептердің жазылу ережелері.

Бағалау парағы

№	Бағалау критеріі	Деңгей			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағатт анар-лық	Қағат-танарлық сыз
1	Фармакологияға ғылыми пән ретінде сипаттама береді. Фармакологияның негізгі бөлімдерін атайды	10	7,5	5	0
2	Терминдерге анықтама береді: дәрілік зат,дәрілік зат,дәрілік нысан,дәрілік препарат,дәрілік шикізат	10	7,5	5	0
3	Дәрілік заттарды мемлекеттік тізілімде тіркеу мақсатын түсіндіреді	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 5 беті

4	Терминдерге анықтама береді: халықаралық патенттелмеген атау(INN), сауда атауы, патенттелген сауда атауы,дәрілік-генерик.	10	7,5	5	0
5	Дәрілік заттар атауларының пайда болу принциптерін түсіндіреді	10	7,5	5	0
6	Рецепт дегеніміз не?Рецепті құрайтын бөліктерді атайды.	10	7,5	5	0
7	Дәрілік түрлерге анықтама береді: "ұнтақ", "түйіршіктер", "драже", "таблеткалар", "капсулалар".	10	7,5	5	0
8	"Линимент", "Гель", "Мазь", "паста", "суппозиторийлер", "Бұласыр" дәрілік түріне анықтама береді»	10	7,5	5	0
9	Сұйық дәрілік түрлерді тізімдейді және оларға анықтама береді	10	7,5	5	0
10	Дәрілік заттарды жазып беру ережесін регламенттейтін нормативтік құжаттарды біледі	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №2

Тақырыбы: Жалпы фармакология.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жалпы фармакологияның мақсаты және анықтамасы. Фармакологияның негізгі бөлімдері.
2. Дәрілік заттардың фармакокинетикасы, анықтамасы. Дәрілік препараттардың енгізу жолдары.
3. Дәрілік заттардың енгізген жерден сіңірілуі. Дәрілік заттардың жақсы сіңуіне жағдай жасайтын факторлар.
4. Дәрілік заттардың ағзада таралуы. Дәрілердің таралуына әсер ететін гистогематикалық тосқауылдардың маңызы.
5. Дәрілік заттардың ағзадағы метаболизмі. Дәрілік заттардың метаболизмі реакциясының түрлері.
6. Дәрілік заттардың метаболизм реакциясында бауырдың микросомальді ферменттерінің рөлі. Микросомальді ферменттердің индукциясы және депрессиясы.
7. Дәрілік заттардың және олардың метаболиттерінің экскрециясы. Элиминация, жартылай элиминация кезеңі.
8. Дәрілік заттардың фармакодинамикасы, анықтамасы. Дәрілік заттардың әсер ету механизмі. Арнайы рецепторлар туралы түсінік.
9. Дәрілік заттардың әсерінің рецепторлы теориясының маңызы. Аффинитет, ішкі белсенділік. Арнайы рецепторлардың агонисттері, антогонисттері, миметиктері және блокаторлары.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 36 беттің 6 беті
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		

10. Дәрілік заттардың әсер ету түрлері (жергілікті, резорбтивті, рефлекторлы). Негізгі және қосымша (негізгі емес) фармакологиялық әсерлер. Дәрілік заттардың жанама әсерлері туралы түсінік.
11. Дәрілік заттардың терапиялық әсерінің кендігіне әсер ететін фармакологиялық және физиологиялық факторлар.
12. Фармакологиялық әсердің өлшеміне әсер ететін генетикалық, биологиялық және эмоционалдық факторлар. Плацебо туралы түсінік.
13. Мөлшер. Фармакологиялық әсерлердің мөлшерге байланыстылығы. Мөлшердің түрлері: табалдырықты, орташа және жоғарғы терапиялық мөлшер. Препараттың терапиялық әсерінің кендігі.
14. Дәрілік заттарды біріктіріп қолданғанда, олардың өзара әсерлесуі. Өзара әсерлесудің түрлері: фармацевтикалық, фармакологиялық. Дәрілік заттардың синергизмі и антагонизмі.
15. Дәрілік заттарды қайта енгізгенде әсерінің өзгеруі. Дәріге тәуелділік (физикалық және психикалық), бейімділік (толеранттылық), сенсбилизация, кумуляция.
16. Дәрілік заттардың уытты әсерлері.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша:

Бақылау:

1. Фармакологияның анықтамасы және міндеттері.
2. Дәрілік құралдардың фармакокинетикасы. Дәрілерді ағзаға енгізудің жолдары.
3. Дәрілердің сіңірілуі: механизмі, сіңірілуге әсер ететін факторлары.
4. Заттардың ағзада таралуы. Биологиялық кедергілер.
5. Дәрілік құралдардың фармакодинамикасы. Дозаның түрлері

-Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Деңгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Фармакологияның анықтамасы және міндеттерін біледі. Дәрілердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасы туралы түсінікті менгерген.	10	7,5	5	0
2	Дәрілік құралдардың фармакокинетикасы: дәрілерді ағзаға енгізудің жолдарын біледі.	10	7,5	5	0
3	Дәрілердің сіңірілуі: механизмі, сіңірілуге әсер ететін факторлары, биосіңімділікке, биоэквиваленттілікке анықтама бере алады.	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 7 беті

4	Дәрілік заттардың ағзада таралуын, гистогематикалық кедергілер туралы түсінікті біледі.	10	7,5	5	0
5	Фармакодинамика сұрақтарын түсінеді және фармакодинамикалық параметрлерге анықтама бере алады.	10	7,5	5	0
6	Доза және оның түрлерін айта алады.	10	7,5	5	0
7	Дәрілік құралдарды қайталап қабылдағанда пайда болатын әсерлерді айта алады және сипаттама бере алады.	10	7,5	5	0
8	Дәрілердің әсерінің биоритмдерге тәуелділігін түсіндіре алады. Хронофармакология түсінігін меңгерген.	10	7,5	5	0
9	Дәрілердің әсерінің ағзаның жағдайына (жасы, жынысы, жеке ерекшеліктері және т.б.) байланысты екендігін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
10	Дәрілердің жанама әсерлерінің түрлерін біледі, түсіндіре алады.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №3

Тақырыбы: Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер: жергілікті анестетиктер. Қармаушы, қаптаушы, адсорбциялаушы, тітіркендіргіш дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Сезімтал нерв ұштары аймағына әсер ететін дәрілік заттардың жіктелуі.
2. Жергілікті жансыздандырғыш заттар: анықтамасы, стоматологияда қолданылатын жергілікті жансыздандырғыш заттардың түрлері.
3. Жергілікті жансыздандырғыш заттар: оларға қойылатын талаптар; жіктелуі, әсер ету механизмі.
4. Беткейлік анестезия үшін қолданылатын дәрілік заттар (анестезин, дикаин, пиромекаин, кокаин): жансыздандыру белсенділігі, қолдану ерекшеліктері, салыстырмалы сипаттамасы, улылығы.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 8 беті

- Инфильтрациялық анестезия үшін қолданылатын заттардың (прокаин, тримекаин, лидокаин,) фармакологиялық сипаттамасы; жансыздандыру белсенділігі, ОЖЖ әсер етуі, шырышты қабаттан өту қабілеті, улылығы.
- Өткізгіш, интралигаментарлы және пульпаішілік анестезияға арналған заттар (артикаин, бупивакаин, мепивакаин).
- Жергілікті жансыздандырғыш заттардың улы әсерлері.
- Органикалық және бейорганикалық қармаушы заттар, жіктелуі, әсер ету принциптері, қолдану көрсеткіштері.
- Қаптаушы заттар: өкілдері, әсер ету принциптері, қолдану көрсеткіштері.
- Адсорбциялаушы заттар, әсер ету механизмі, қолданылуы

Бағдарлама бойынша игерілетін препараттар: Прокаин, лидокаин, артикаин, бупивакаин, ропивакаин, висмуттың негіздік нитраты, танин, емен қабығының қайнатпасы, шайқурайдың шөбі, селбен жапырақтары, түймедақ гүлдері, қара жемістің жемістері, алюминий-калий ашудасы, крахмал шырышы, алюминий гидрототығы, магний трисиликаты, белсендендірілген көмір, тальк, ақсаз балшық, камфоралы спирт, аммиак ерітіндісі, қыша, тазартылған терпентин майы.

Дозасын білуге қажетті препараттар: лидокаин, прокаин, артикаин, бупивакаин, ропивакаин, белсендендірілген көмір

Рецепт түрінде жазу:

- Новокаин (0,5%- ерітінді ампулада 2 мл, № 10)
- Лидокаин гидрохлориді (1%- ерітінді ампулада 2 мл, № 10)
- Артикаин (ампулада 2 мл, № 10)
- Бупивакаин (0,5%- ерітінді ампулада 4 мл, № 6)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Прокаин, лидокаин, артикаин, бупивакаин, ропивакаин, висмуттың негіздік нитраты, танин, емен қабығының қайнатпасы, аммиак ерітіндісі, белсендендірілген көмір.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

- Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілердің жіктелуі.
- Анестетиктерге қойылатын негізгі талаптар.
- Анестезирлеуші дәрілердің фармакологиялық қасиеттерінің салыстырмалы бағасы, олардың анестезирлеуші активтілігі, ОЖЖ – не әсері, шырышты қабық арқылы өту қабілеті, улылығы.

Бағалау парағы

№	Бағалау критеріі	Деңгей			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Сезімтал жүйке талшықтарын тежейтін және/немесе афференттік нервтер бойынша қозу туралы	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 9 беті

	түсінік береді.				
2	Жергілікті жансыздандыру түрлерінде қолданылатын дәрілік заттар туралы түсінік береді.	10	7,5	5	0
3	Жергілікті анестетиктердің әсер ету механизмін біледі. Қазіргі заманғы анестетиктерге салыстырмалы баға береді және оларды әртүрлі анестезияда қолдану.	10	7,5	5	0
4	Жергілікті анестетиктердің қолдану ерекшеліктерін, жанама және уытты әсерін біледі.	10	7,5	5	0
5	Тұтқыр құралдар туралы түсінік береді. Тұтқыр құралдарды жіктейді.	10	7,5	5	0
6	Тұтқыр заттардың негізгі әсерлерін, механизмін және жанама әсерлерін біледі	10	7,5	5	0
7	Қаптағыш құралдарына сипаттама береді	10	7,5	5	0
8	Дәрілердің көрсеткіштерін, механизмін және жанама әсерлерін, негізгі әсерлерін біледі	10	7,5	5	0
9	Адсорбциялаушы құралдарға сипаттама береді. Адсорбциялаушы дәрілердің көрсеткіштерін, механизмін және жанама әсерлерін, негізгі әсерлерін біледі	10	7,5	5	0
10	Әрекет түрі ынталандыратын құралдарға сипаттама береді. Тітіркендіргіш дәрілердің емдік әсері негізінде жатқан әсерлерді біледі.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №4

Тақырыбы: Холинергиялық дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 10 беті

- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі. Холинергиялық рецепторлардың түрлері. М-холинорецепторлар мен Н-холинорецепторларды ынталандырудан болатын әсерлер.
4. Холинергиялық заттардың жіктелуі. Антихолинэстеразды заттар (прозерин, галантамин, физостигмин). Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Фармакологиялық қасиеттері, қолданылуы.
5. Антихолинэстеразды заттармен (және фосфорорганикалық қосылыстармен) жедел улану. Улану симптомдары. Көмек көрсету шаралары. Спецификалық антидоттар (дипироксим, изонитрозин).
6. М- және Н – холиномиметиктердің фармакодинамика ерекшеліктері. Ацетилхолиннің әсер ету механизмі, фармакологиялық қасиеттері.
7. М-холиномиметиктер (ацеклидин, пилокарпин). Антихолинэстеразды заттардан айырмашылығы. Фармакологиялық әсерлері. Қолданылуы. М - холиноблокаторлар. Әсер ету механизмі. Атропиннің фармакологиялық қасиеттері (көзге, жүрек – қан тамыр жүйесіне, бездерге, тегіс салалы бұлшықетке әсерлері). ОЖЖ – не әсер ету ерекшеліктері. Қолдану көрсеткіштері.
8. М-холиноблокаторлармен жедел улану. Улану симптомдары. Көмек көрсету шаралары.
9. Тыныс алу және жүрек - қан тамыр жүйелеріне Н-холиномиметикалық заттардың әсерлері. Қолданылуы. Жанама әсерлері.
10. Ганглиоблокаторлар. Әсер ету механизмі. Симпатикалық және парасимпатикалық ганглидің ынталанғандағы әсері. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.
11. Миорелаксанттар. Жіктелуі. Деполяризациялық және антидеполяризациялық заттардың әсер ету механизмдері.
12. Миорелаксанттардың әсер ету принциптері. Қолданылу көрсеткіштері. Оларды қолданғанда болуы мүмкін асқынулар. Миорелаксанттардың антогонисттері.

Рецепт түрінде жазу.

1. Пилокарпин гидрохлориді (ерітінді 1% - 10 мл, флаконда)
2. Неостигмин бромиді (ерітінді 0,05%-1мл, №10 - ампулада)
3. Атропин сульфаты (ерітінді 0,1% - 1 мл, ампулада)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Галантамин, Дипироксим, Платифиллин, Ипратропия бромид, Цититон, Азаметония бромид, Дитилин, Мидокалм.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1- қосымша:

Бақылау:

1. М-холиномиметиктер. Мускариннің уытты әсері уланудың емі.
2. Фосфорорганикалық қосылыстармен уланғанда қолданылатын препараттар.
3. Атропиннің фармакологиялық қасиеттері.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 36 беттің 11 беті
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы холинергия-лық дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Холинорецепторлардың ағзада орналасуы, М-, Н- холиномиметиктердің сипаттамасын, қолданылуын және жанама әсерлерін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
3	М-холиномиметиктермен жедел улануларында қолданылатын дәрілерді атай алады.	10	7,5	5	0
4	Антихолинэстеразды дәрілердің жіктелуі мен фармакологиялық сипаттамасын біледі.	10	7,5	5	0
5	Антихолинэстеразды дәрілермен және ФОҚ жедел улануда қолданылатын дәрілерді атай алады, дозасын, енгізу жолын біледі.	10	7,5	5	0
6	М-холиноблокаторлардың жіктелуі мен фармакологиялық әсерлерін, жанама әсерлерін біледі және айта алады.	10	7,5	5	0
7	Тандамалы және таңдамаоы емес м-холиноблокаторлардың әсерлері мен қолдану көрсеткіштерін біледі..	10	7,5	5	0
8	Атропин тәріздес заттармен улану белгілерін ажыратып айта алады, улануда қолданылатын препараттарды айта алады.	10	7,5	5	0
9	Н–холиномиметиктердің жіктелуін, фармакологиялық қасиеттерін біледі. Темекі шегудің ағзаға зиянды әсерлерін түсіндіре алады. Никотин-мен жедел және созылмалы улануда көрсетілетін көмек шараларын біледі.	10	7,5	5	0
10	Ганглиоблокаторлар мен миорелаксанттардың медицинада қолданылуын айта алады.	10	7,5	5	0

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 12 беті

Тақырыбы: Адренергиялық дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білм беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету;
- дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Адренергиялық синапс. α - және β -адренорецепторларды ынталандырудан болатын әсерлер.
2. Адренергиялық заттардың жіктелуі. α - и β -адренорецепторларды
3. белсендіретін заттар. Әсер ету механизмдері. Эпинефриннің (адреналин гидрохлориді) жүрек-қан тамыр жүйесіне, көз қарашығына, ішкі мүшелердің тегіс салалы бұлшықеттеріне, көмірсу, май алмасуына көрсететін фармакологиялық әсерлері. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері, қолдануға қарсы көрсеткіштері.
4. Симпатомиметиктер (эфедрин гидрохлориді). Әсер ету механизмі, негізгі фармакологиялық әсерлері. Эпинефриннен айырмашылығы. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.
5. α -адренорецепторларды белсендіретін заттар. Негізгі фармакологиялық әсерлері. Қолдану көрсеткіштері, қолдануға қарсы көрсеткіштері. Норэпинефрин мен мезатонның салыстырмалы сипаттамалары.
6. β -адреномиметиктер. Селективті және селективті емес β -адреномиметиктерге бөлінуі. Изадриннің фармакокинетика және фармакодинамикасының ерекшеліктері. β -адреномиметиктерді қолдану көрсеткіштері. Жатырдың тонусына әсер етуі.
7. α -адреноблокаторлар. Фентоламиннің негізгі фармакологиялық әсерлері. Празозиннің фентоламиннен айырмашылығы. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.
8. β -адреноблокаторлар. Селективті және селективті емес β -адреноблокаторларға бөлінуі. Фармакологиялық әсерлерінің механизмі. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.
9. Симпатолитиктер. Әсер ету механизмдері. Осы топтағы дәрілік заттардың негізгі фармакокинетикалық және фармакодинамикалық ерекшеліктері.

Рецепт түрінде жазу:

1. Эпинефрин гидрохлориді (0,1% ерітінді, 1 мл, №5 ампл.)
2. Эфедрин гидрохлориді (5% ерітінді, 1 мл, №5 ампл.)
3. Сальбутамол (аэрозоль 100мл/доза, 200 доза)
4. Пропранолол (0,01 таблеткалары, №40)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Норэпинефрин, Фенилэфрин, Добутамин, Ксилометазолин, Изопреналин, Доксазозин, Резерпин

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 13 беті

Бақылау:

1. Альфа адреномиметикалық дәрілер. Фармакологиялық қасиеттері.
2. Селективті бета-2 адреномиметиктер. Фармакологиялық әсерлері.
3. Тікелей емес адреномиметиктер. Әсер ету механизмі.
4. Кардиоселективті адреноблокаторлар.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы холинергиялық дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Адренорецепторлардың ағзада орналасуы, альфа-, бетта-адреномиметиктердің сипаттамасын, қолданылуын және жанама әсерлерін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
3	Альфа-адреномиметиктердің фармакологиялық сипаттамасындағы айырмашылықтарды сипаттап бере алады.	10	7,5	5	0
4	Бетта-адреномиметиктердің фармакологиялық сипаттамасындағы айырмашылықтарды сипаттап бере алады.	10	7,5	5	0
5	Әсері тікелей емес адреномиметиктердің әсер ету механизмін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
6	Адреноблокаторлардың жіктелуі мен фармакологиялық әсерлерін, жанама әсерлерін біледі және айта алады.	10	7,5	5	0
7	Альфа-адреноблокаторлардың әсерлері мен қолдану көрсеткіштерін біледі.	10	7,5	5	0
8	Бетта-адреноблокаторлардың әсерлері мен қолдану көрсеткіштерін біледі.	10	7,5	5	0
9	Кардиоселективті адреноблокаторлардың қолдану көрсеткіштерін айта алады.	10	7,5	5	0
10	Симпатоблокаторларға салыстырмалы сипаттама бере	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 14 беті

	алады, медицинада қолданылуын айта алады.				
--	---	--	--	--	--

Практикалық сабақ №6

Тақырыбы: Наркотикалық және наркотикалық емес анальгетиктер (СЕҚҚЗ).

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Наркотикалық анальгетиктердің жіктелуі.
2. Наркотикалық анальгетиктердің альгезиялық әсерінің механизмдері.
3. Морфиннің фармакологиялық әсерлері. ОЖЖ, жүрек - қан тамыр жүйесіне асқазан ішек жолдарына негізделген әсерлерінің ерекшеліктері.
4. Наркотикалық анальгетиктердің қолдану көрсеткіштері (морфиннің мысалы ретінде), жанама әсерлері.
5. Препараттардың салыстырмалы сипаттамалары. Қолдану көрсеткіштері. Нейролептанальгезия туралы түсінік.
6. Наркотикалық анальгетиктермен жедел улану және оның фармакотерапиясының негізгі принциптері. Наркотикалық анальгетиктердің антагонисттері.
7. Наркотикалық емес анальгетиктердің жіктелуі (антипиретиктер).
8. Наркотикалық емес анальгетиктердің (антипиретиктердің) және ҚҚСЕЗ әсер ету механизмі. Наркотикалық емес анальгетиктердің (антипиретиктердің) және ҚҚСЕЗ фармакологиялық нәтижелері. Қабынуға қарсы стероидты емес заттардың (ҚҚСЕЗ) салыстырмалы сипаттамасы. Жанама және уытты әсері.

Рецепт түрінде жазу:

1. Морфина гидрохлорид (1% ерітінді, 1 мл №10 амп)
2. Трамадол (5% ерітінді, 2 мл, №10 амп.)
3. Ацетаминофен (500 мг табл, №10)
4. Кеторолак (10 мг табл. №10)
5. Ибупрофен (0,2 табл. №30)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Тримеперидин, Фентанил, Налбуфин, Налоксон, Пенталгин, Нимесулид, Кетопрофен, Ибупрофен, Мелоксикам.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма" модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма" модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 15 беті

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Наркотикалық анальгетиктермен жедел улану және оның фармакотерапиясының негізгі принциптері. Наркотикалық анальгетиктердің антагонисттері.
2. Наркотикалық анальгетиктердің қолдану көрсеткіштері (морфиннің мысалы ретінде), жанама әсерлері.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Анальгетиктердің номенклатурасы мен жіктелуіне бағыттала алады.	10	7,5	5	0
2	Анальгетиктердің фармакологиялық сипаттамасын және медицинада қолданылуын түсіндіреді.	10	7,5	5	0
3	Нейролептанальгезия, анықтамасын қолданылатын препараттарды біледі.	10	7,5	5	0
4	Анальгетиктердің әсер ету механизмін түсіндіре алады медицина тәжірибесінде қолданылуын айта алады.	10	7,5	5	0
5	Дәріге тәуелділіктің түрлерін, пайда болу себептерін түсіндіреді. Абстиненция синдромына анықтама бере алады.	10	7,5	5	0
6	Морфиннің фармакологиялық әсерлері.ОЖЖ, жүрек - қан тамыр жүйесіне асқазан ішек жолдарына негізделген әсерлерінің ерекшеліктері.	10	7,5	5	0
7	Наркотикалық анальгетиктермен жедел улану және оның фармакотерапиясының негізгі принциптері.	10	7,5	5	0
8	Наркотикалық анальгетиктердің антагонистерін және олардың қолдану көрсеткіштерін біледі.	10	7,5	5	0
9	Наркотикалық емес анальгетиктердің және ҚҚСЕЗ фармакологиялық қасиеттеріне сипаттама бере алады.	10	7,5	5	0
10	Наркотикалық емес анальгетиктердің және ҚҚСЕЗ әсер ету	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 16 беті

механизмі. Қабынуға қарсы стероидты емес заттардың (ҚҚСЗ) салыстырмалы сипаттамасы. Жанама және уытты әсері.				
--	--	--	--	--

Практикалық сабақ №7

Тақырыбы: Қабынуға қарсы дәрілер. Аллергияға қарсы дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білм беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қабынуға қарсы стероидты заттар (ҚҚСЗ). Препараттардың қабынуға әсерінің механизмі.
2. ҚҚСЗ фармакологиялық фармакологиялық сипаттамасы. ҚҚСЗ қолдану көрсеткіштері. Тыныс алу жолдарының ауруларында қолданылатын жергілікті (ингаляциялық) глюкокортикоидтар. ҚҚСЗ жанама әсерлері.
3. Антигистаминді заттар. H_1 -рецепторларының тежегіштері. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.
4. Мес жасушаларының мембранасын тұрақтандыратын заттар. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.
5. Аллергия медиаторларының босап шығуына әсер ететін препараттар (кетотифен, кромолин – натрий, бета адреномиметиктер, ксантиндер, глюкокортикоидтар), оларды салыстырмалы бағалау.
6. Лейкотриен рецепторларының антагонистері. Қолдану көрсеткіштері және жанама әсерлері. Анафилактикалық шок кезінде қолданылатын негізгі дәрілік заттар – адреномиметиктер (эпинефрин гидрохлориді, норэпинефрина), антигистаминді заттар (клемастин, дифенгидрамин, хлоропирамин), глюкокортикоидтар (преднизолон, дексаметазон, гидрокортизон), метилксантиндер (аминофиллин), бета адреномиметиктер (сальбутамол).

Рецепт түрінде жазу:

1. Преднизолон (таб.0,005; №30)
2. Дексаметазон (ерітінді 4% -1мл, №10 амп, табл 0,5 №-100)
3. Бетаметазон дипропионаты (жағар май 0,1% по 30 гр.)
4. Дифенгидрамин (ерітінді 1% - 1 мл № 10 амп.)
5. Хлоропирамин (ерітінді 2% - 1 мл № 5 амп)
6. Цетиризин (таб. 10 мг. №20)
7. Монтелукаст (табл. 0,01, № 10)
8. Аминофиллин (ерітінді 2,4% - 10 мл № 10 амп)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Фенспирид, Клемастин, Диазолин, Эуфиллин, Кетотифен, Кромоглициевая кислота, Эпинефрин, Завирлукаст, Гидрокортизон, Флуокортолон, Триамцинолон, Будесонид

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 36 беттің 17 беті
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Глюкокортикоидтар. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.
2. Аллергия медиаторларының босап шығуына әсер ететін препараттар (кетотифен, кромолин – натрий, бета адреномиметиктер, ксантиндер, глюкокортикоидтар), оларды салыстырмалы бағалау.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы қабыну жүйесіне әсер ететін дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Қабынуға қарсы препараттардың қолдану көрсеткішін біледі.	10	7,5	5	0
3	Қабынуға қарсы препараттардың механизмін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
4	Стероидты препараттардың жанама әсерлері мен қолдану көрсеткіштерін айта алады.	10	7,5	5	0
5	Стероидты емес қабынуға қарсы препараттардың әсерін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
6	Дәрілердің жанама әсерін айта алады.	10	7,5	5	0
7	Аллергияға қарсы препараттардың механизмдерін түсіндіре алады. препараттарға рецептер жаза алады	10	7,5	5	0
8	ОЖЖ-не әсер етпейтін антигистаминді препараттарды біледі.	10	7,5	5	0
9	Лейкотриендік рецепторларға әсер ететін препараттарды біледі.	10	7,5	5	0
10	Дәрілердің қарама қарсы көрсеткіштерін айта алады.	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 18 беті

Практикалық сабақ №8

Тақырыбы: Қан ұюына әсер ететін дәрілік дәрілер: гемостатикалық дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білм беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Гемостаздың негізгі қағидалары. Қан кетудің түрлері.
2. Қан тоқтататын дәрілердің (гемостатиктердің) жіктелуі. Жергілікті әсер ететін гемостатиктер (тікелей әсер ететін коагулянттар). Тромбиннің әсер ету механизмі, қолдану көрсеткіші.
3. Тікелей емес әсер ететін коагулянттар. Викасолдың әсер ету механизмі К витаминінің қолдану көрсеткіштері, жанама әсерлері.
4. Фибринолиз тежегіштері.
5. Аминокапрон қышқылының гемостатикалық әсерінің механизмі. Жанама әсерлері.
6. Тромбоциттердің агрегациясын белсендіретін заттар. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері.
7. Тамырлардың өткізгіштігіне әсер ететін заттар. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері.

Рецепт түрінде жазу:

1. Этамзилат (ерітінді 12,5 % , 2 мл №10)
2. Аскорбин қышқылы (таб. 0, 05 №50)
3. Аскорбин қышқылы (ерітінді 5%-1мл, №10)
4. Менадион натрий бисульфиті (ерітінді 1% 1 мл №10)
5. Менадион натрий бисульфиті (таб. 0,15 №20)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Гемостатикалық губка, Транексам қышқылы, Аprotинин, Ромиплостим, Протамин сульфаты, Викасол, Фибриноген.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Тікелей әсер ететін коагулянттар. Викасолдың әсер ету механизмі. К витаминінің қолдану көрсеткіштері мен жанама әсерлері.
2. Тамырлардың өткізгіштігіне әсер ететін заттар. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 19 беті

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы қан жүйесіне әсер ететін дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Қанның реологиялық қасиетіне әсер ететін дәрілердің жіктелуін біледі.	10	7,5	5	0
3	Гемостаздың негізгі қағидаларын түсінеді. Қан кетулердің түрлерін біледі.	10	7,5	5	0
4	Қан тоқтататын дәрілердің (гемостатиктердің) жіктелуін біледі.	10	7,5	5	0
5	Қан жүйесіне әсер ететін дәрілердің жанама әсерлерін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
6	Тромбиннің әсер ету механизмін, қолдану көрсеткішін біледі.	10	7,5	5	0
7	Аминокапрон қышқылының гемостатикалық әсерінің механизмін біледі. Жанама әсерлерін айтады.	10	7,5	5	0
8	Қан жүйесіне әсер ететін дәрілердің сипаттамасын, қолданылуын және жанама әсерлерін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
8	Антиагреганттардың фармакологиялық сипаттамасын медицинада қолданылуын айта алады.	10	7,5	5	0
9	Фибринолитиктердің фармакологиялық сипаттамасын медицинада қолданылуын айта алады.	10	7,5	5	0
10	Тамырлардың өткізгіштігіне әсер ететін заттар. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №9

Тақырыбы: Жүрек - тамыр жүйесінің қызметіне әсер ететін дәрілер. Антигипертензивті дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білм беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 20 беті

- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Артериялды қысымды төмендету принциптері. Антигипертензивті заттардың жіктелуі.
2. Орталыққа әсер ететін нейротропты антигипертензивті заттар. Қолдану көрсеткіштері. Кері көрсеткіштері мен жанама әсерлері.
3. Бета-адреноблокаторлар. Гипотензивті әсерінің механизмі. Қолданылуы. Жанама әсері.
4. Альфа-адреноблокаторлар. Гипотензивті әсерінің механизмі. Қолданылуы. Жанама әсері.
5. Шеткі иннервацияға әсер ететін нейротропты гипотензивті дәрілер (симпатолитиктер, ганглиотегіштер).
6. Вазодилататорлар. Миотропты әсер ететін заттар, қолдану көрсеткіштері. Қолданылуы. Жанама әсері. Қарсы көрсеткіштері.
7. Кальций каналдарын тежейтін заттар. Гипотензивті әсерінің принциптері. Қолдану көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, асқынулары.
8. Ренин-ангиотензин жүйесіне әсер ететін дәрілік заттар. ААФ ингибиторлары. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері.
9. Ангиотензин рецепторларының антагонистері. Әсер ету механизмі. Қолданылуы.
10. Тұз-су алмасуына әсер ететін дәрілік заттар (зәр айдағыш дәрілік заттар). Жіктелуі, Қолданылуы. Жанама әсері. Қарсы көрсеткіштері.
11. Гипертониялық кризді тоқтату принциптері.

Рецепт түрінде жазу:

1. Магний сульфаты (ерітінді 25%, 10мл ампл.)
2. Пропранолол (таб. 0,01),
3. Вальсартан (таб. 0,08, № 30)
4. Эналаприл (таб. 0,01, №20)
5. Фуросемид (таб. 0,04, № 10)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Клонидин, Нитропруссид натрия, Нифедипин, Каптоприл, Эпросартан, Амлодипин, Спиронолоктон, Индапамид

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Вазомоторлық орталықтың тонусына әсер ететін препараттар. Фармакологиялық сипаттамасы.
2. Кальций каналдарының блокаторлары. Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері.
3. Диуретиктерді гипертониялық ауруда қолдану.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі
---	----------------------	---------

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 21 беті

		Өте жақсы	Жақсы	Қанағат- танар- лық	Қанағат- танар- лықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы жүрек қантамыр жүйесіне әсер ететін дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Жүрек қантамыр жүйесіне әсер ететін препараттардың қолдану көрсеткішін біледі.	10	7,5	5	0
3	Антигипертензивті препараттардың механизмін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
4	Антигипертензивті препараттардың жанама әсерлері мен қолдану көрсеткіштерін айта алады.	10	7,5	5	0
5	Бета-блокаторлардың әсерінің механизмін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
6	Дәрілердің жанама әсерін айта алады.	10	7,5	5	0
7	Механизмдерін түсіндіре алады, препараттарға рецептер жаза алады	10	7,5	5	0
8	Диуретикалық препараттардың механизмдерін біледі.	10	7,5	5	0
9	Антигипертензивті репараттардың салыстырмалы сипаттамасын айта алады.	10	7,5	5	0
10	Гипертониялық кризді тоқтату принциптерін біледі.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №10

Тақырыбы: Жүрек - тамыр жүйесінің қызметіне әсер ететін дәрілер. Антиангиналды дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жүректің ишемиялық ауруының (ЖИА) фармакотерапиясының негізгі қағидалары.
2. Антиангиналды заттар. Жіктелуі, әсер ету механизмі, қолдану көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері және жанама әсері.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/ 36 беттің 22 беті
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		

3. Органикалық нитраттар. Тамыркеңейткіш әсерінің механизмі. ЖИА кезінде қолданылуы. Жанама әсері.
4. Нитрат тәрізді қосылыстар. Қолдану ерекшеліктері.
5. β-адреноблокаторлар. Антиангиналды әсерінің механизмі. ЖИА кезінде қолданылу ерекшеліктері.
6. Кальций антагонисттері. Антиангиналды әсерінің механизмі. ЖИА кезінде қолданылу ерекшеліктері.
7. Миокард инфарктісі ұстамасын тоқтату принциптері

Рецепт түрінде жазу:

1. Нитроглицерин (таб. 0,0005 №50)
2. Бисопролол (таб. 10 мг №30)
3. Дипиридамол (таб. 0,025 №50)
4. Триметазидин (таб. 0,02 №20)
5. Клопидогрел (таб. 75 мг №14)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Изосорбида динитрат, Верапамил, Дилтиазем, Лерканидипин, Валидол, Изокет, Тикагрелора, Небивалол.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Органикалық нитраттардың жанама әсерлері.
2. β-Адреноблокаторлардың қолдану көрсеткіштері. Кардиоселективті препараттар.
3. Тахикардиялар мен экстрасистолияларда қолданылатын препараттар.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Деңгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы жүрек қантамыр жүйесіне әсер ететін дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Жүрек қантамыр жүйесіне әсер ететін препараттардың қолдану көрсеткішін біледі.	10	7,5	5	0
3	Кардиотоникалық препараттардың механизмін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
4	Антиангиналды препараттардың жанама әсерлері мен қолдану көрсеткіштерін айта алады.	10	7,5	5	0
5	Органикалық нитраттардың	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 23 беті

	әсерін түсіндіре алады.				
6	Дәрілердің жанама әсерін айта алады.	10	7,5	5	0
7	Механизмдерін түсіндіре алады, препараттарға рецептер жаза алады	10	7,5	5	0
8	β-адреноблокаторлардың антиангиналды әсерінің механизмін біледі. ЖИА кезінде қолданылу ерекшеліктерін айтады.	10	7,5	5	0
9	Препараттардың салыстырмалы сипаттамасын айта алады.	10	7,5	5	0
10	Қарама қарсы көрсеткіштерін біледі.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №11

Тақырыбы: Антисептикалық және дезинфекциялаушы заттар.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Антисептик және дезинфекция туралы түсінік. Антисептикалық және дезинфекциялаушы заттарға қойылатын талаптар. Жіктелуі.
2. Құрамында галогендері бар қосылыстар. Хлор және йод қосылыстарының әсер ету механизмі, ерекшеліктері және қолданылуы. Болжамды жанама әсерлері.
3. Тотықтырғыштар. Әсер ету механизмі. Болжамды жанама әсерлері.
4. Қышқылдар және сілітілер. Әсер ету механизмі және ерекшеліктері Болжамды жанама әсерлері.
5. Металл қосылыстары. Жергілікті әсері. Микробқа қарсы белсенділігіне әсер ететін жағдайлар. Әсер ету механизмі. Салыстырмалы сипаттамасы. Резорбтивті әсерінің жалпы сипаттамасы. Улану, көмек шаралары. Антидотты терапияның принциптері.
6. Фенол және оның туындылары. Әсер ету механизмі. Қолданылуы. және жанама әсерлері.
7. Альдегидтер және спирттер. Әсер ету механизмі. Өртүрлі концентрациядағы формальдегид ерітіндісі мен спиртің микробқа қарсы белсенділігі. Қолданылуы және жанама әсерлері.
8. Табиғи антисептиктер (хлорофиллипт, календула тұнбасы, ромашки гүлдері, зверобоя шөбі, ротокан және т.б.)

Рецепт түрінде жазу:

1. Хлоргексидин биглюконаты (ерітінді , флаконда, 0,05 % , 100 мл)
2. Фурацилин (ерітінді флаконда 0,02 % по 250 мл.)
3. Сутектің асқын тотығы (ерітінді флаконда 1% , 50 мл)

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 24 беті

4. Йодиол (ерітінді 1% , 100 мл)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Калий перманганаты, Йодовидон, , Салицил қышқылы, Калий йодиді, Бриллиант жасылы, Элюдрил, Ротокан.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Антисептикалық және дезинфекциялаушы заттарға қойылатын талаптар. Негізгі және резервті антибиотиктер. Антибиотикорезистенттілік.
2. Табиғи антисептиктер (хлорофиллипт, календула тұнбасы, ромашки гүлдері, зверобоя шөбі, ротокан және т.б.)

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Деңгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы антибактериалды дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Микроорганизмдердің жіктелуін біледі. Химиотерапияның ұстанымдарын біледі.	10	7,5	5	0
3	Антисептик және дезинфекция туралы түсінік. Жіктелуін біледі.	10	7,5	5	0
4	Антисептикалық және дезинфекциялаушы заттарға қойылатын талаптарды біледі.	10	7,5	5	0
5	Фенол және оның туындыларының әсер ету механизмін біледі. Қолданылуы мен жанама әсерлерін айтады.	10	7,5	5	0
6	Құрамында галогендері бар қосылыстар, хлор және йод қосылыстарының әсер ету механизмін, ерекшеліктерін және қолданылуын біледі.	10	7,5	5	0
7	Тотықтырғыштар (сутек асқын тотығы, калий перманганаты) әсер ету спектрін, әсерінің механизмін біледі. Болжамды жанама әсерлерін	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 25 беті

	айтады. спектрін, енгізу жолдарын, дозалануын және жанама әсерлерін біледі.				
8	Металл қосылыстарының жергілікті әсері. Микробқа қарсы белсенділігіне әсер ететін жағдайларын біледі. Әсер ету механизмін айтады.	10	7,5	5	0
9	Резорбтивті әсерінің жалпы сипаттамасын біледі. Улануда, көмек шаралары мен антидоттық терапияның принциптерін біледі.	10	7,5	5	0
10	Альдегидтер және спирттердің уытты әсерлерін айтады. Механизмін, қолданылуы және жанама әсерлерін біледі.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №12

Тақырыбы: Антибиотиктер. Бета-лактамы антибиотиктер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білм беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары.

1. Антибиотиктер. Антибиотикотерапия ерекшеліктері. Химиялық құрамы бойынша антибиотиктердің жіктелуі.
2. Антибиотиктердің әсер ету механизмі. Антибиотиктердің әсер ету спектрі.
3. Бактерияға қарсы дәрілік заттарға тән жанама әсерлер.
4. Антибиотиктерді тиімді тағайындау қағидалары.
5. Бета – лактамы антибиотиктер. Пенициллин тобының антибиотиктері: биосинтетикалық пенициллиндердің жіктелуі, әсер ету механизмі мен спектрі және препараттардың фармакокинетикасы.
6. Жартылай синтетикалық пенициллиндердің әсер ету және қолдану ерекшеліктері. Бета-лактамазаның тежегіштерімен біріктірілген препараттар. Заманауи пенициллиндердің артықшылықтары.
7. Цефалоспириндер. Жалпы сипаттамасы. Жіктелуі. Әсер ету механизмі. Әр ұрпақтағы цефалоспириндердің әсер ету спектрі, фармакокинетика және қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері.
8. Карбопенемдер: әсер етуі, қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері.
9. Монобактамы: әсер етуі, қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 26 беті

Рецепт түрінде жазу:

1. Бензилпенициллин натрий тұзы (500000 ЕД, флаконда)
2. «Амоксиклав» (таб. 0,375 және 0,625 №15)
3. Цефазолин (флаконда, 1,0)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Ампициллин, «Ампиокс», «Аугментин», Цефотаксим, Азтреонам, Меропенем, Имипенем, Цефотаксим, Цефоперазон, «Панклав», «Уназин», Карбенициллин, Карфециллин, Цефомандол.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

3. Химиотерапияның принциптері.
4. Негізгі және резервті антибиотиктер. Антибиотикорезистенттілік.
5. Цефалоспориндер. Әсерінің спектрі. Қолданылуы. Жанама әсері.
6. В-лактамазаның әсеріне тұрақты антибиотиктер.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы антибактериалды дәрілік құралдарға бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Микроорганизмдердің жіктелуін біледі. Химиотерапияның ұстанымдарын біледі.	10	7,5	5	0
3	Антибактериалды антибиотиктердің микробқа қарсы әсер ету механизмі, әсерінің спектрі бойынша жіктелуін түсіндіреді және айта алады.	10	7,5	5	0
4	Бета-лактамы антибиотиктер тобындағы антибиотиктер-пеницилиндер тобының антибиотиктерінің әсерінің спектрін, енгізу жолдарын, дозалануын және жанама әсерлерін біледі.	10	7,5	5	0
5	Табиғи және синтетикалық пеницилиндер тобының препараттарына салыстырмалы сипаттама бере алады.	10	7,5	5	0
6	β-лактамазаға тұрақты антибиотиктерді, көкірің таяқшасына	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 27 беті

	қарсы белсенді антибиотиктерді біледі.				
7	Бета-лактамы антибиотиктер тобындағы антибиотиктер-цефалоспорины тобының антибиотиктерінің әсерінің спектрін, енгізу жолдарын, дозалануын және жанама әсерлерін біледі.	10	7,5	5	0
8	Басқа да бета-лактамы антибиотиктердің топтарын біледі. Микробқа қарсы белсенділігінің механизмін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
9	Макролидтердің фармакологиялық сипаттамасын біледі. Резервтегі антибиотиктер туралы айта алады.	10	7,5	5	0
10	Антибиотиктердің жанама, уытты әсерлерін және оның түзету жолдарын атай алады.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №13

Тақырыбы: Басқа топтағы антибиотиктер

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары.

1. Аминогликозидтер. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әр ұрпақтағы препараттардың әсер ету спектрінің және фармакокинетика ерекшеліктері. Қолдану көрсеткіштері. Жанама және токсикалық әсерлері. Қолдануға қарсы көрсеткіштері.
2. Макролидтер. Жіктелуі. Микробқа қарсы спектрінің, фармакокинетика және қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері. Жаңа макролидтер.
3. Тетрациклиндер. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әсер ету спектрінің ерекшеліктері. Қолданылуы. Жанама және токсикалық әсерлері. Қарсы көрсеткіштері.
4. Хлорамфеникол (левомецетин) топтары. Әсер ету механизмі. Әсер ету спектрінің және фармакокинетика ерекшеліктері. Қолданылуы. Жанама және токсикалық әсерлері. Қарсы көрсеткіштері.
5. Линкозамидтер. Әсер ету механизмі. Микробқа қарсы әсер ету спектрі және фармакокинетика ерекшеліктері. Қолданылуы.
6. Полимиксиндер. Әсер ету спектрінің және қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 28 беті

Рецепт түрінде жазу:

1. Гентамицин сульфаты (ерітінді 4% - 1 мл, амп.)
2. Доксициклин гидрохлориді (капс. 0,1 және 0,2)
3. Норфлоксацин (таб. 0,4; 0,8),
4. Азитромицин (таб. 0,25 №6)
5. Спирамицин-1500000 ME №16

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Левовфлоксацин, Ципрофлоксацин, Рокситромицин, Азитромицин, Кларитромицин, Гентамицин, Линкомицин.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Тетрациклиндер. Жанама әсерлері. Қолдануға қарама қарсы көрсеткіштері.
2. Аминогликозидтер. Жанама әсерлері. Қолдануға қарама қарсы көрсеткіштері
3. Линкомицин. Қолданылуы. Әсерінің спектрі.
4. Анзамициндер. Қолданылуы. Әсерінің спектрі.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Жіктеу номенклатурасы антибактериалды антибиотиктерге бағытталған.	10	7,5	5	0
2	Тетрациклиндердің жалпы сипаттамасын біледі. Тетрациклиндердің жанама әсері мен дозалау режимін, қабылдау ретін айта алады.	10	7,5	5	0
3	Линкомицин препаратының микробқа қарсы әсер ету механизмін, әсерінің спектрі және дозалау режимін түсіндіреді және айта алады.	10	7,5	5	0
4	Хлорамфеникол тобының препараттарының микробқа қарсы әсер ету механизмін, әсерінің спектрі және дозалау режимін түсіндіреді және айта алады.	10	7,5	5	0
5	Аминогликозидтер тобының препа-	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 29 беті

	раттарының микробқа қарсы әсер ету механизмін, әсерінің спектрін және дозалау режимін түсіндіреді және айта алады.				
6	Туберкулез қоздырғышына қарсы қарсы белсенді аминогликозидтер тобының препараттарды біледі.				
7	Полимиксиндер тобының препараттарының микробқа қарсы әсер ету механизмін, әсерінің спектрін және дозалау режимін түсіндіреді және айта алады.	10	7,5	5	0
8	Анзамидиндер тобының препараттарының микробқа қарсы әсер ету механизмін, әсерінің спектрін және дозалау режимін түсіндіреді және айта алады.	10	7,5	5	0
9	Басқа да топтың антибактериалды антибиотиктерін атай алады және фармакологиялық сипаттама бере алады.	10	7,5	5	0
10	Антибиотиктердің уытты әсерлерін және оның алдын-алу жолдарын атай алады.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №14

Тақырыбы: Парадонт және ауыз қуысының кілегей қабатының ауруларын емдеу үшін қолданылатын дәрілер.

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары.

1. Парадонт ауруларын емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттар.

- антисептиктер (сүтегінің асқын тотығы, калий перманганаты, фурацилин, хлоргексидин, йодовидон, комбинирленген дәрілік заттар – «Пародиум», «Элюдрил»)
- ферментті дәрілік заттар (протеолитикалық ферменттер - трипсин, химотрипсин, лидаза және т.б.);
- қабынуға қарсы дәрілік заттар (стероидты қабынуға қарсы заттар: клобетазол, гидрокортизон ацетаты – тетрациклин тобының антибиотигімен аппликация аппликация және *стероидты емес* қабынуға қарсы – ибупрофен, кетопрофен, диклофенак және т.б.)

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 30 беті

және тікелей әсер ететін антикоагулянт – гепаринді жақпа майы – аппликация үшін (қабынуға қарсы әсері).

- өсімдік тектес дәрілік заттар (хлорофиллипт, қырмызы гүл тұнбасы, түймедақ гүлдері, шайқурай шөбі, ротокан және т.б.)

2.Пародонт ауруларын жалпы емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттар.

- микробқа қарсы дәрілік заттар (нитроимидозол туындылары – метронидазол (тинидазол) және антибиотиктер – линкомицин, ампициллин, доксицилин, метациклин (рондомицин), левомицетин, рифамицин, азитромицин, ципрофлоксацин, рокситромицин, «Левомеколь» жақпа майы және т.б.

- метаболикалық процесстерді ынталандырушы заттар (метилурацил).

3.Ауыз қуысының кілегейлі қабатының ауруларын емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттар:

- анестетиктер (лидокаин, прокаин - аппликациялар);

- қармаушы заттар (танин және т.б.)

- антисептиктер және антибактериалды дәрілік заттар (жоғарыдан қараңыз);

-қабынуға қарсы дәрілік заттар (жоғарыдан қараңыз);

- антигистаминді дәрілік заттар (дифенгидрамин, цетиризин, клемастин и др.);

- вирустарға қарсы: интерферондар (интерферон, интерлок), интерферон индукторлары (амиксин), химиялық қосылыстар (ацикловир, оксолин және т.б.), өсімдік тектес дәрілік заттар (алпизарин);

- саңырауқұлақтарға қарсы дәрілік заттар (нистатин, флуконазол, итраконазол, калия йодид);

4. Тіндердің регенерациясын ынталандыратын дәрілік заттар (шырғанақ майы, итжидек, апилак, прополис, каланхоэ шырыны, актовегин, солкосерил және т.б.);

- метаболикалық процесстерді ынталандыратын дәрілік заттар (метилурацил).

- витаминдік препараттар (А, Е, Д, вит. Р, вит. РР және т.б.).

- иммуномодуляторлар: левамизол, тимоген, тималин және т.б.

- седативті дәрілік заттар – тау жалбызы (пустырника), валериана тұнбасы, және т.б.

Рецепт түрінде жазу:

1. Клобетазол (жақпа майы 0,05 % , 25 гр.)
2. Тимоген (ерітінді 0,01 % , 1 мл №10)
3. Амиксин (таб. 125 мг №10)
4. Актовегин (жақпа майы 5 % , 20,0)
5. Лоратадин (таб. 0,01№10)
6. Хлорофиллипт (спиртті ерітінді 1% , 100 мл)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Пародиум, Левамеколь, Солкосерил, Левамизол, Интерферон, Ретинола ацетат, Метрогил дента, Алпизарин, Клемастин, Гепарин жақпа майы, Повидон-йод, Витамин РР.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

1. Өсімдік тектес дәрілік препараттар
2. Тіндердің регенерациясын ынталандыратын дәрілік препараттар

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі
---	----------------------	---------

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар			36 беттің 31 беті

		Өте жақсы	Жақсы	Қанағат- танар- лық	Қанағат- танар- лықсыз
1	Парадонт ауруларын емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттарды біледі.	10	7,5	5	0
2	Пародонт ауруын емдеудегі антисептиктердің әсерінің механизмін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
3	Пародонт ауруын емдеудегі қабынуға қарсы дәрілердің механизмді түсіндіреді	10	7,5	5	0
4	Пародонт ауруларын емдеудегі ферменттердің механизмін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
5	Пародонт ауруларын емдеуге арналған өсімдік тектес препараттардың фармакологиялық қасиеттерін сипаттайды.	10	7,5	5	0
6	Метронидазолдың микробқа қарсы әсерінің спектрін біледі.				
7	Метаболизм процестерін ынталандыратын дәрілерді біледі (метилурацил)	10	7,5	5	0
8	Анестетиктердің фармакологиялық сипаттамаларын біледі (лидокаин, прокаин - аппликациялар);	10	7,5	5	0
9	Бырыстырғыш заттарды қолдану жолдарын біледі (танин және т.б.)	10	7,5	5	0
10	Стоматологияда вирусқа қарсы және саңырауқұлаққа қарсы препараттарды қолдануды біледі.	10	7,5	5	0

Практикалық сабақ №15

Тақырыбы: Тісжегі, пульпит, периодонтитті емдеу үшін қолданылатын дәрілер

Мақсаты: дәрілік құралдардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсер тудыратын мүшелер мен жүйелердің функцияларының өзгерістері туралы білім беру;

Оқу мақсаттары:

- дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы біріншілік фармакологиялық реакцияны сараптауды үйрету;
- дәрілердің жалпы қасиеттері негізінде оларды қолдану мүмкіндігін үйрету;
- рецептерді толтырудың және рецептуралық жазбаларды құрудың жалпы ұстанымдарын және әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жазуды үйрету; дәрілік заттардың концентрациясы мен дозаларын есептеуді үйрету.

Тақырыптың негізгі сұрақтары.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 32 беті

1. Тіс жегіні емдеу үшін қолданылатын заттар: қайтаминералдандырушы заттар (кальций глюконатының 10% ерітіндісі, кальций лактатының 10% ерітіндісі, 10% кальций глицерофосфаты, натрий фторидінің 2% ерітіндісі)
2. Тіс жегі, пульпит, периодонтитті емдеу үшін қолданылатын заттар: (глюкокортикоидтар (триамциналон) – канал ішіне тетрациклиндер тобына жататын антибиотиктермен бірге);
3. Тіс жегі, пульпит, периодонтитті емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттар.
 - ауыру сезімін басу үшін (жергілікті жансыздандырғыш заттар – артикаин, лидокаин);
 - антибиотиктер - тетрациклиндер тобына жататын және т.б.;
 - антисептиктер – хлоргексидин және т.б.;
4. Периодонтитті емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттар.
 - антисептиктер (Сутегінің асқын тотығы, калий перманганаты, фурацилин, хлоргексидин және т.б.)
 - ферментті дәрілік заттар (протеолитикалық ферменттер - трипсин, химотрипсин, лидаза және т.б.)

Рецепт түрінде жазу:

1. Кальций глюконаты (ерітінді 10 %, 10 мл №10)
2. Лидокаин (ерітінді 1% 5 мл №10)
3. Хлоргексидин биглюконаты (ерітінді флаконда, 0,02 % , 100 мл)
4. Фурацилин (жақпа май 0,2 % 50,0)
5. Сутегінің асқын тотығы (ерітінді флаконда 3% , 10 мл)
6. Лидаза (флаконда 64 МЕ №10)

Препараттардың қандай топқа жататынын анықтаңыз:

Триамциналон, Артикаин, Калия перманганат, Йодовидон, Калия йодид, Бетадин, Тетрациклин, Химотрипсин, Кальция глицерофосфат.

Оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: шағын топтарда жұмыс; of-line режимінде тақырып бойынша "Тапсырма"модулінде берілген тапсырманы орындауды бағалау және on-line режимінде жеке немесе "Тапсырма"модуліндегі чатта немесе т.б. (Zoom, Webex) сұрақтарды талқылау.

Бақылау түрлері: ауызша сұрау, дозаларын есептеу, рецептер жазу; қашықтықтан оқыту жағдайында, онлайн режимінде ауызша сұрақ, «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманың орындалуын бағалау (бағалау парағы)

Әдебиеттер: 1-қосымша

Бақылау:

3. Өсімдік тектес дәрілік препараттар
4. Тіндердің регенерациясын ынталандыратын дәрілік препараттар

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Денгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1	Парадонт ауруларын емдеу үшін қолданылатын дәрілік заттарды біледі.	10	7,5	5	0
2	Пародонт ауруын емдеудегі антисептиктердің әсерінің механизмін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
3	Пародонт ауруын емдеудегі қабынуға қарсы дәрілердің механизмді түсіндіреді	10	7,5	5	0

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 33 беті

4	Пародонт ауруларын емдеудегі ферменттердің механизмін түсіндіреді.	10	7,5	5	0
5	Пародонт ауруларын емдеуге арналған өсімдік тектес препараттардың фармакологиялық қасиеттерін сипаттайды.	10	7,5	5	0
6	Метронидазолдың микробқа қарсы әсерінің спектрін біледі.				
7	Метаболизм процестерін ынталандыратын дәрілерді біледі (метилурацил)	10	7,5	5	0
8	Анестетиктердің фармакологиялық сипаттамаларын біледі (лидокаин, прокаин - аппликациялар);	10	7,5	5	0
9	Бырыстырғыш заттарды қолдану жолдарын біледі (танин және т.б.)	10	7,5	5	0
10	Стоматологияда вирусқа қарсы және саңырауқұлаққа қарсы препараттарды қолдануды біледі.	10	7,5	5	0

1-Қосымша

Әдебиеттер:

Қазақ тілінде:

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология :оқу құралы = Фармакология : учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Стикеева Р. Қ. Фармакология:-оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы :Эверо, 2016. - 148 бет.с.
3. Харкевич Д. А. Фармакология :оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
4. Рахимов, Қ. Д. Фармакология :оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
5. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л.Н.Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
6. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 2-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Фармакология :нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Дәнекерұлпаларауруларыныңфармакотерапиясы: оқулық / З. А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы :Эверо, 2016. - 184 б. с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. С
4. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 34 беті

5. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/б.]. - Астана :Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
6. Орманов Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология:оқу құралы / Н. Ж. Орманов, Н. Р. Сырманова, Л. Н. Орманова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚММА. - Алматы :Эверо, 2012. - 102 бет.с.

Орыс тілінде:

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология : учебник / под ред. Р. Н. Аляутдина. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
2. Копасова В. Н. Фармакология: учеб.пособие / В.Н.Копасова.- М.:Эксмо, 2011. - 352 с.
3. Харкевич Д. А. Основы фармакологии: учебник.- М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
4. Аляутдин Р. Н. Фармакология : учебник.- М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.

Қосымша әдебиеттер:

7. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784 с. -
8. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
9. Фармакология:руководство к лабораторным занятиям : учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп. ; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
10. Основы фармакологии с рецептурой : учебник / М. З. Шайдаров [и др.]. - Астана :Ақнұр, 2014. - 406 с.
11. Орманов , Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению) : учеб.-методическое пособие /ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы :Эверо, 2013. - 138 с.

Ағылшын тілінде:

Негізгі әдебиеттер:

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
2. Goodman and Gilman's , A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A. ; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York : McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Электронды:

1. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D. A. Pharmacology [Электронный ресурс] :textbookformedicalstudents / D. A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс] :оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология : учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет с.
4. Майский, В. В. Фармакология с общей рецептурой [Электронный ресурс] : учебник для мед.училищ и колледжей / В. В. Майский, Р. Н. Аляутдин. - 3-е изд., доп. и перераб. - Электрон.текстовые дан. (36,1 МБ). - М.:Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011.-240 с.
5. Аляутдин, Р. Н. Фармакология [Электронный ресурс] : учебник для среднего проф. образования / Р. Н. Аляутдин, Н. Г. Преферанский, Н. Г. Преферанская. - Электрон.текстовые дан. (44,6 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа",2010.-704 с.
6. Харкевич, Д. А. Фармакология [Электронный ресурс] : учебник . - Электрон. текстовые дан. (62,1 МБ). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - 752 с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		36 беттің 35 беті

7. Фармакология [Электронный ресурс] : учебник для мед училищ и колледжей / под ред. Р. Н. Аляутдина. - Электрон.текстовые дан. (43,0 МБ). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - 832 с.
8. ПОӘК ukma.kz білім беру порталында орналастырылған.
9. «Консультант студента» электронды кітапханасы. Сілтеме: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim 123, ПАРОЛЬ Libukma123
10. Академияның кітапханалық-ақпараттық орталығының сайты lib.ukma.kz

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар

044-41/

36 беттің 36 беті